

PACO PIXIÑAS

**Viñen ao mundo un día
dun ano que non lembro,
nun curruncho calquera
dos galicianos eidos.**

**Son probe de nacencia,
meus pais eran labregos,
crieime entre farrapos,
medrei de angurias cheo.
Fun á escola seis meses
pra aprender o alfabeto
e a riscar o meu nome
con catro esgarabellos.**

**Co legón e coa eixada
sudei dende pequeno
pra arrincarlle ao terrón
os froitos do aparceiro,
que a mitá van prás tullas
repretas dos vilegos
propietarios das terras
por mor dunhos dereitos
que lle dan unhas leises
feitas por iles mesmos.**

**Vivín aquiles anos
coma unha toupa, cego,
e por demais sufrindo
aldraxes e desprecios.
E como neste mundo
apréciannos si temos,
i eu daquela non tiña
máis que o fraco pelexo,**

por min ninguén pagaba
nin o valor dun céntimo.

Un día pola aldea
pasou un ferrancheiro
que predicou, barudo,
cousas que puñan medo:
"Ser pobo é ter concencia
do que os homes valemos.
Si queremos ser homes,
si ser pobo queremos,
marcharemos cinguidos
por un común aneiro.
O mundo será noso,
pois xuntos venceremos.
As leises dos raposos
xa é tempo que as cambiemos
por outras que se inspiren
nun mundo novo e ceibo.
O que sementa, sega,
o que non, tasca o freno.
¡Pois que temos semente,
sin folgar sementemos!"

Veume á gorxa de pronto
algo esí coma un berro
que quixo ser protesta
pro quedouse en lamento
porque axiña lembreime
do que decía o crego:

"Resignación, pacencia,
mansedume, silencio,
que dempois, na outra vida,
xa vos darán o premio.

Cadaquén neste mundo
traí consigo un letreiro
que nos poñen no lombo
o día que nacemos.
Nunhos dice "fortuna",
noutros dice "famento"
e ninguén debe oporse
á lei diste misterio,
pois Deus escribe torto
pra resolver dereito."

E tamén me lembrei
das verbas do meu vello:
"O mundo esí o atopamos
i esí o deixaremos,
unhos rindo a cachón
i outros chorando a eito.
Goberne quen governe
non teremos remedio.
Arranxa os teus asuntos,
meu fillo, que os alleos
non che darán ganancia
e meterante en pleitos."

Pasaron moitas lúas,
ningunha delas leda,
sempre dobrada a illarga
i abatida a cabeza,
que ao probe, só por selo,
todos lle tiran pedras.
As xentes non se doen
de aqués que teñen penas.

Farto de tanta fame
e de tales miserias,

**maldizoei dos homes
que ao mundo desgovernan
e dixen en voz baixa
(pra non verme en querellas
nin en díxome díxome)
imala centella os fenda!
Dempois collín un barco
pra virme a Venezuela.**

**Eiquí fixen de todo
e paseinas estreitas.
Comín bazofia abondo,
dormín baixo as estrelas,
vivín nun rancho inmundo
do bairro da Charneca,
perto do río Guaire,
onde se verque a merda
e demais porcalladas
de Caracas enteira.**

**Ao longo de cinco anos
ganei unhas pesetas,
percurei un burato
e puxen unha tenda.**

**¡Que gran descubrimento
iste da compravenda!
Ti compras a catorce
e vendes a coarenta.
Despachas como lebre
calquer gato que mercas.
Con kilos de cen gramos,
metros de cuarta e media,
mercadorías podres
que sanas asemellan,**

vas xuntando os teus teres
coas alforxas repretas;
que cando Dios axuda
o vento dá manteiga,
i hasta pairen os bois
i a muller non empreña.

A arte comercial
máis que arte é unha ciencia.
Multiplicas por vinte
calquer cousa que teñas.
Tres e catro son sete,
pero ás veces, si tercia,
son máis, pois adende
do marchante que sexa.
Todo o que suma é bo,
malo, todo o que resta.
Non vendas ao fiado
nin dés a quen non dea.

Salvo as letras de cambio,
sobran tódalas letras.
Leer é perigroso
pois o que lee, pensa,
i o que pensa remata
por ter malas ideas
coma aquil ferrancheiro
que foi á miña aldea
a falar sin vergonza
doutriñas pecadentas.

Eu, sin coller un libro,
nin cousa que o pareza;
sin saber de políticas,
nin meterme en desquencias,

conquerín ter diñeiro
i acadar a riqueza.
Din que teño as maus porcas,
si señor, pero cheas.
Din que son ignorante,
si señor, non me pesa;
sei de moitos sabidos
e dalgunhos poetas,
que noustante saberen
de laroca devezan.

Teño televisión,
automóvil, neveira,
tocadiscos con radio
(todo na mesma peza),
cociña, lavadora,
máquina de dar cera,
máquina de afeitar
e de bater as emas.
Teléfono na casa,
teléfono na tenda;
o meu fogar parece
unha central eléctrica.

Teño dous empregados
i unha criada negra
que a min chámame "don",
"misia", á miña parenta,
feita xa unha dama
moi fina e pispireta
que fuma, bebe e veste
á moda derradeira.

Rillo carne a diario
no xantar e na cea,

Carne asada no almorzo,
carne frita á merenda.
Merquei na Cruña un piso,
presto cartos a rendas,
teño conta nun Banco,
teño cheques e prendas
e nos días de troula
hasta bebo cerveza.
¿Que máis pode pedirse
sin vicio nin soberbia?

Son un home importante
anque algunhos o negan,
sentindo por adentro
o proído da envexa.
Ademiro aos que mandan,
estou cos que gobernan,
que boa sombra acolle
quen a bo arbore se achega.

Esquecinme da lingua
que se fala na Terra.
Agora digo "okey",
"coroto", "vaina", "arrega",
"receso", "chance", "pepsi",
"mi pana" i outras verbas.

Sigo sendo apolítico,
anque son de dereitas
pra combatir ós roxos
e toda esa ralea
que pretende roubarnos
as nosas pertencencias.

Quédame xa moi lonxe

**Galicia i a miseria.
Mais si os galegos queren
resolver os problemas
que como vello andacio
á nosa terra infectan,
eu non teño reparos
en darlles a receita:
Nada de rebeldías
nin tampouco protestas
que alporizan aos gardas
i a sacra paz alteiran
impedindo as labouras
dos que en orden comercian.**

**Que tódolos galegos
nunha inmensa ringleira
abandonen a patria
e veñan ás Américas
-como eu fixen un día-
a poñer unha tenda.**

(C.E. FERREIRO, *Paco Pixiñas*)